

Pudasjärven peruskoulun johtamisjärjestelmä

KH 14.05.2024 § 157
3023/12.00.00/2024

Valmistelija

Rehtori Susanne Nyman

Pudasjärven kaupungin valtuusto on kokouksessaan päättänyt, että Hirvaskosken peruskoulu, Kipinän peruskoulu, Sarakylän peruskoulu, Syötteen peruskoulu, Lakarin peruskoulu ja Hirsikampuksen yhtenäiskoulu yhdistyvät 1.8.2024 alkaen Pudasjärven peruskouluksi. Lisäksi on todettu, että kyseessä on kouluverkkopäätös, jolla nykyiset peruskoulut lakkaavat olemasta erillisinä kouluyksikköinä. Valtuuston päätös sisältää myös sen, että Pudasjärven peruskoululla on yksi oppilaaksiottoalue, joka on sama kuin Pudasjärven kaupungin maantieteellinen alue, sekä yhteinen johtamisjärjestelmä, budjetti ja henkilöstö. Johtamisjärjestelmä rakentuu johtavasta rehtorista ja apulaisjohtajista (apulaisrehtori tai koulunjohtaja) toimipisteissä.

Johtamisjärjestelmää säätelevässä lainsäädännössä otetaan pääsääntöisesti kantaa vain rehtorin virkaan – ei johtamisjärjestelmään liittyen. Koulutusta koskevien lakien voidaan katsoa korostavan tulosvastuuta, joka edellyttää vastuullisen rehtorin nimeämistä. Säännösten mukaan kaikki koulun johtajina toimivat henkilöt ovat rehtoreita. Nykyisen perusopetuslain ja lukiolain mukaan rehtorin tehtävää varten voidaan perustaa virka, tai rehtorin tehtävä voidaan määrätä jonkun muun viranhaltijan tai työntekijän (opettajan) hoidettavaksi erityisenä tehtävänä. Koulutuksen järjestäjä päättää erityisen tehtävän määräämiseen liittyvistä menettelytavoista.

Kunnan- ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 3§:n mukaan viranhaltija voidaan ottaa määrääjäksi vain viranhaltijan omasta pyynnöstä tai jos määrääjäksi ottamisesta on erikseen säädetty tai jos tehtävän luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen tai muu näihin rinnastettava kunnan toimintaan liittyvä määräaikaista virkasuhdetta edellyttävä seikka sitä vaatii.

Rehtorin virka voi olla yhteinen muun koulun tai oppilaitoksen kanssa. Kyseeseen voi tulla mikä tahansa muu koulu tai oppilaitos (peruskoulu/lukio), ei siis vain samaan kouluasteeseen tai koulutusmuotoon kuuluva koulu tai oppilaitos. Saman rehtorin vastattavana olevien koulujen ja toimipisteiden määrän tulee olla sellainen, että rehtori pystyy tosiasiallisesti vastaamaan jokaisen alaisensa koulun tai toimipisteen rehtorin tehtävistä.

Koulutuksen järjestäjä voi valita apulaisrehtorin tai vararehtorin ja määrätä tämän tehtävistä ja toimivallasta. Lainsäädäntöön ei kuitenkaan sisälly säännöksiä apulais- tai vararehtorista. On kuitenkin pidetty tärkeänä, että ainakin mahdollisia esteellisyytilanteita varten rehtorille on määrätty sijainen.

Kokonaisuudessaan oppilaitoksen hallinnon keskeiseksi tehtäväksi ja tarkoitukseksi voidaan katsoa sellaisten olosuhteiden luominen, joissa opetus- ja muu toiminta voidaan järjestää tarkoituksenmukaisella, tehokkaalla ja turvallisella tavalla.

Pudasjärven peruskoulun ja Pudasjärven lukion johtamisjärjestelmää on nyt suunniteltu pohjautuvaksi rehtorin ja kahden apulaisrehtorin malliin. Järjestelmän toimintaa on kokeiltu viime vuosien aikana etenkin tehtävien jaon kannalta monipuolisesti. Käytännössä toiminnan on katsottu vaativan rehtorin lisäksi kaksi apulaisrehtoria. Yhteistoimintamenettelyjen yhteydessä kaavailtu henkilöresurssin vähennys peruskoulun hallinnosta toteutuu jättämällä nyt täyttämättä oleva Lakarin peruskoulun rehtorin virka edelleen täyttämättä. Vähäinen säästö on saatavissa myös jättämällä toimipisteissä varajohtajien tehtävät nimeämättä.

Hyvinvointivaliokunta antoi kokouksessaan 15.02.2024 § 10 ohjausesityksensä, että tehtäväkuvat tulee tarkastella niin, että ne vastaavat tulevaa eli Pudasjärven peruskoulua toimipisteineen ja rehtoreiden pääsijoituspaikkana ei ole pelkästään Hirsikampus. Pudasjärven peruskoulun johtamiseen valiokunta esitti pohdittavaksi seuraavia vaihtoehtoja;

- yksi rehtori, kolme apulaisrehtoria jotka hoitavat kaikki toimipisteet eli koulunjohtajat pois
- rehtori, kaksi apulaisrehtoria jotka hoitavat kaikki toimipisteet
- rehtori, yksi apulaisrehtori, kaikissa toimipisteissä koulunjohtajat
- rehtori, yksi apulaisrehtori ja esim. yksi talous- henkilöstösuunnittelija, jotka hoitavat kaikki toimipisteet, koulunjohtajat pois

Vaihtoehtoja on tutkittu rehtorien ja koulunjohtajien suunnittelukokouksessa, kaupunginhallituksen nimeämässä valmistelutyöryhmässä (11.4.-24), sekä hyvinvointivaliokunnan kokouksessa 18.4. Valmisteluaineisto sisältää kustannusarviot ja virkojen tehtäväkuvaukset, ja on pykälän oheismateriaalina ja esitellään hallitukselle kokouksessa.

Asian valmistelun eri vaiheissa on päädytty esittämään Pudasjärven peruskouluun johtamismallia, jossa rehtorin lisäksi on kaksi apulaisrehtoria ja koulunjohtajat toimipisteissä. Hyvinvointivaliokunta totesi kokouksessaan, että peruskoulun hallinnolle asetetut säästötavoitteet on mahdollista saavuttaa myös 1 rehtori, 2 apulaisrehtoria ja koulunjohtajat – vaihtoehdossa, koska Lakarin koulun rehtorin virka jää täyttämättä.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus päättää Pudasjärven peruskoulun johtamismalliksi rehtorin, kaksi apulaisrehtoria ja koulunjohtajat toimipisteissä sisältävän mallin esittelyssä kuvatulla tavalla.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Asiaa esitteli opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa.

Jakelu